MURKA Jonas Pijus

Jonas Murka

MURKA Jonas Pijus (1889 10 21 Juodžiūnų k., Kupiškio r. – 1945 11 13 Šiauliuose) – pedagogas, vadovėlių pradinėms m-loms autorius, fotografas, visuomenės švietėjas. 1909 baigė Panevėžio mokytojų s-ją. Nuo 1909 dirbo mokytoju tuometinio Papilės vlsč. Auksučių k. ką tik įsteigtoje pradomėje m-loje, organizavo naujo m-los pastato statybą, suaugusiųjų raštingumo kursus, sutelkė aplinkinių kaimų jaunimą aktyviai kultūrinei veiklai, pradėjo lietuviškų vakarų tradiciją. Vakaronėse buvo skaitomos lietuviškos knygos ir laikraščiai, padedant aktoriams iš Šiaulių, surengti pirmieji šiame krašte lietuviški vaidinimai. A.Gedminą ir kitus Kušleikių kaimo jaunuolius paskatino leisti ranką rašomą laikraštėlį „Kaimietis“. Aktyviai reiškėsi viso Papilės valsčiaus jaunimo kultūriniame gyvenime, buvo Papilės ir Kušleikių jaunimo kuopelių bendros vadovybės narys. I pasaulinio karo metais pasitraukęs į Rusiją, dirbo mokytoju, rengė vadovėlius lietuviškoms m-loms; 1918 grįžo į Lietuvą, dėstė lietuvių kalbą ir kitas disciplinas Šiaulių gimnazijoje, Šiaulių mokytojų s-joje, Dotnuvos ž. ū. m-loje. Populiariausio J. Murkos parengto vadovėlio „Vaikų darbymečiui“ išėjo 37 laidos, o iš viso jo parengtų 19 knygų išėjo 58 laidos. 1928 buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 4 laipsnio ordinu.

Inf.: Dromantienė L. *Šiaulių mokytojų seminarija; Kupiškėnų enciklopedija,* t.2; *Kuršėnų krašto žmonės.*